

Asia C-817/21**Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 98 artiklan 1 kohdan mukainen
ennakkoratkaisupyynnön tiivistelmä****Jättämispäivä:**

21.12.2021

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Curtea de Apel București (Romania)

Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

10.12.2021

Kantaja:

R. I.

Vastaajat:

Inspekția Judiciară

N. L.

Pääasian kohde

Hallintokanne, jossa vaaditaan muun muassa kumoamaan eräiden tuomioistuintarkastajien päätökset, jotka on tehty Inspekția Judiciară (tuomioistuinten tarkastusyksikkö) päätarkastajan kurinpitovirheistä tehdyn kantelun johdosta. Oikeuskysymys koskee aineellisesti sitä, onko riippumattomuuden ja puolueettomuuden takeita sovellettava myös kurinpitoasian tutkintatoimintaan, jota tuomioistuintarkastajat harjoittavat päätarkastajaa kohtaan.

Ennakkoratkaisupyynnön kohde ja oikeudellinen perusta

SEUT 267 artiklan nojalla pyydetään tulkitsemaan SEU 2 artiklaa ja 19 artiklan 1 kohdan toista alakohtaa sekä komission päätöstä 2006/928.

Ennakkoratkaisukysymys

Onko Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklaa ja 19 artiklan 1 kohdan toista alakohtaa, (yhteistyötä ja Romanian edistymisen seurantaan koskevan järjestelmän perustamisesta tiettyjen arviointiperusteiden täyttämiseksi oikeuslaitoksen uudistamisen ja korruption torjunnan alalla tehtyä) päätöstä 2006/928 sekä Euroopan unionin oikeuden nojalla asetettuja riippumattomuuden ja puolueettomuuden takeita tulkittava siten, että ne ovat esteenä kansalliselle lainsäädännölle, jonka mukaan tuomioistuinten tarkastusyksikön päätarkastaja saa toteuttaa normatiivisia (lainsäädäntöä alemman tasoisia) ja/tai yksittäistapausta koskevia hallintotoimia, joissa hän päättää itsenäisesti tuomioistuinten tarkastusyksikön institutionaalisen kehyksen organisoinnista tuomioistuintarkastajien valitsemiseksi ja heidän toimintansa arvioimiseksi, tarkastustoiminnan harjoittamisesta sekä apulaispätarkastajan nimittämisestä, kun nämä henkilöt ovat organisen lain perusteella ainoita, jotka voivat suorittaa, hyväksyä tai kumota päätarkastajaan kohdistuvia kurinpitotutkinnan toimia?

Unionin oikeussäännöt ja unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö, joihin viitataan

SEU 2 artikla ja 19 artiklan 1 kohdan toinen alakohta;

Euroopan unionin perusoikeuskirja, 47 artikla;

Yhteistyötä ja Romanian edistymisen seurantaan koskevan järjestelmän perustamisesta tiettyjen arviointiperusteiden täyttämiseksi oikeuslaitoksen uudistamisen ja korruption torjunnan alalla 13.12.2006 tehty komission päätös 2006/928, johdanto-osan 1–3 perustelukappale, 1 artikla ja liitteessä oleva 1 kohta;

Tuomio 6.10.2021, W.Ż. (Ylimmän tuomioistuimen ylimääräistä valvontaa ja julkisia asioita käsittelevä jaosto – Nimittäminen), C-487/19, EU:C:2021:798;

Tuomio 18.5.2021, Asociația ”Forumul Judecătorilor din România” ym., yhdistetyt asiat C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 ja C-397/19, EU:C:2021:393; jäljempänä tuomio Asociația ”Forumul Judecătorilor din România”.

Kansalliset oikeussäännöt ja kansallinen oikeuskäytäntö, joihin viitataan

Ylimmästä tuomarineuvostosta annettu **laki nro 317/2004** (legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii), sellaisena kuin se on uudelleen julkaistuna ja myöhemmin muutettuna ja täydennettynä. Tämä organinen laki sisältää tuomioistuinten tarkastusyksikön organisaatiota ja toimintaa koskevat yleiset säännökset. Lain säännösten mukaan tuomariin kohdistuvaan kurinpitomenettelyyn ryhtyminen edellyttää välttämättä, että tuomioistuinten

tarkastusyksikkö suorittaa kurinpitotutkinnan. Asiat jaetaan tuomioistuintarkastajille sattumanvaraisesti. Tuomarista tehtyä kantelua tutkivan tuomioistuintarkastajan päätös alistetaan päätarkastajan vahvistettavaksi, ja tämä voi kumota sen yhden kerran. Kantelun tekijä voi tehdä päätarkastajalle oikaisuvaatimuksen päätöksestä, jolla asian käsittely lopetetaan. Kurinpitomenettelyyn voidaan ryhtyä kahden vuoden sisällä päivästä, jona teko on tehty. Tuomioistuinten tarkastusyksikköä johtaa Consiliul Superior al Magistraturiin (ylin tuomarineuvosto) järjestämän kilpailun perusteella nimitetty päätarkastaja, joka on tuomari ja jota avustaa apulaispätarkastaja, joka on syyttäjä ja jonka nimittää päätarkastaja ja jonka toimikausi päättyy samaan aikaan kuin päätarkastajan toimikausi. Tarkastustoiminnan harjoittamista koskevista säännöistä sekä tuomioistuinten tarkastusyksikön organisaatiosta ja toiminnasta sekä sen organisaationrakenteesta ja osastojen tehtävistä määrätään päätarkastajan määräyksellä hyväksytyssä työjärjestyksessä. Päätarkastaja nimittää tuomioistuintarkastajat sellaisen kilpailun perusteella, jonka tuomioistuinten tarkastusyksikkö järjestää päätarkastajan määräyksellä hyväksytyyn työjärjestyksen mukaisesti. Päätarkastajan ja kahden muun jäsenen, jotka tuomioistuintarkastajien yleiskokous valitsee, muodostama lautakunta arvioi vuosittain tuomioistuintarkastajien työskentelyä.

Tuomioistuinten tarkastusyksikön päätarkastajan **määräys nro 131/2018** tuomioistuintarkastajien nimittämiseksi järjestettävien kilpailujen järjestämistä ja toteuttamista koskevan työjärjestyksen hyväksymisestä (Ordinul nr. 131/2018 al inspectorului-șef al Inspecției Judiciare privind aprobarea Regulamentului de organizare și desfășurare a concursului pentru numirea în funcție a inspectorilor judiciari). Tämän työjärjestyksen mukaan päätarkastaja nimittää tuomioistuinten tarkastusyksikön tarkastajat haastattelusta ja kirjallisesta kokeesta muodostuvan kilpailun perusteella. Haastattelulautakuntaan kuuluvat päätarkastaja, tarkastusosastojen johtajat ja päätarkastajan määräyksellä nimitetty neuvoa-antava psykologi. Päätarkastaja koordinoi lautakunnan toimintaa.

Tuomioistuinten tarkastusyksikön päätarkastajan **määräys nro 134/2018** tuomioistuinten tarkastusyksikön organisaatiota ja toimintaa koskevan työjärjestyksen hyväksymisestä (Ordinul nr. 134/2018 al inspectorului-șef al Inspecției Judiciare privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Inspecției Judiciare). Tämän työjärjestyksen mukaan päätarkastaja nimittää tuomioistuintarkastajien joukosta johtoryhmän, johon kuuluvat apulaispätarkastaja ja tarkastusosastojen johtajat, ja arvioi alaisia. Apulaispätarkastaja ja edellä mainitut johtajat nimitetään valintamenettelyssä, jossa päätarkastaja haastattelee ehdokkaat johtamissuunnitelman perusteella. Henkilöstön arvioinnin suorittaa lautakunta, johon kuuluvat päätarkastaja ja kaksi tuomioistuintarkastajien yleiskokouksen valitsemaa tuomioistuintarkastajaa. Arviointiperusteisiin kuuluvat muun muassa käyttäytyminen ja viestintä päätarkastajan kanssa.

Tuomioistuinten tarkastusyksikön päätarkastajan **määräys nro 136/2018** tarkastustoiminnan sääntöjä koskevan työjärjestyksen hyväksymisestä (Ordinul nr.

136/2018 al inspectorului-șef al Inspecției Judiciare de aprobare a Regulamentului privind normele de efectuare a lucrărilor de inspecție)

Curtea Constituțională (perustuslakituomioistuin) päätökset nro 474/2016, nro 588/2017, nro 121/2020 ja nro 454/2020, joissa se on pääasiallisesti katsonut, että tuomareiden asemaa koskevia olennaisia seikkoja on säänneltävä organisaation lailla eikä lakia heikommalla toimella.

Yhteenveto tosiseikoista ja pääasian menettelystä

- 1 Vastaajana oleva tuomioistuinten tarkastusyksikkö on ylimmän tuomarineuvoston elin, joka on oikeussubjekti ja jolla on toimivaltaa tuomareihin kohdistuvan kurinpitotutkiminnan osalta. Sitä johtaa päätarkastaja, vastaaja N.L., jota avustaa päätarkastajan nimittämä apulaispätarkastaja, syyttäjä P.M. Se, oliko vastaajan nimittäminen päätarkastajan tehtävään ajalle 1.9.2018–14.5.2019 lainmukaista, oli riitautettu eräissä niistä asioista, joissa on annettu tuomio Asociația ”Forumul Judecătorilor din România”.
- 2 Kantaja on asianosaisena useissa rikosoikeus- ja oikeudellisissa menettelyissä, jotka ovat oikeudenkäyntiä edeltävässä vaiheessa tai ratkaisuvaiheessa. Hän on tässä yhteydessä esittänyt tuomareita ja syyttäjiä kohtaan useita kurinpitokanteluita, koska hän katsoo heidän lainkäyttötoimintansa loukanneen häntä. Tuomioistuinentarkastajat ovat tehneet päätöksiä näistä kanteluista, ja vastaaja on hyväksynyt tai vahvistanut eräitä näistä päätöksistä.
- 3 Kantaja on nostanut hallintokanteen eräästä tällaisesta päätöksestä, jonka P.M. oli tehnyt 2.7.2018 ja jonka vastaaja on hyväksynyt. Curtea de Apel Bucureștin (Bukarestin ylioikeus) 27.9.2019 antamassa lainvoimaiseksi tullessa tuomiossa kanteen hyväksyttiin ja tuomioistuinten tarkastusyksikkö määrättiin täydentämään tutkimuksia. Tuomion perusteluissa katsottiin pääasiallisesti, ettei tuomioistuinten tarkastusyksikkö ollut tosiasiallisesti tutkinut kantajan esiin tuomia seikkoja. Kun tutkimuksia oli täydennetty, tuomioistuinten tarkastusyksikkö teki 11.3.2021 uuden päätöksen, jonka päätarkastaja vahvisti hylkäämällä kantajan oikaisuvaatimuksen. Viimeksi mainitut päätökset on riitautettu tuomioistuimessa toisessa asiassa, joka on vireillä Curtea de Apel Bucureștissa.
- 4 Kantaja on oikeusministeriölle 29.11.2019 osoittamassaan muistiossa väittänyt tuomioistuinten tarkastusyksikön ja erityisesti vastaajan loukanneen hänen perustuslaillisia ja prosessuaalisia oikeuksiaan. Oikeusministeriö katsoi, että tällainen kantelu kuuluu tuomioistuinten tarkastusyksikön toimivaltaan, ja siirsi asian viimeksi mainitulle, jonka rekisteriin se kirjattiin 29.1.2020.
- 5 Kantaja on tuomioistuinten tarkastusyksikön Direcția de inspecție pentru judecătoria (tuomareiden tarkastusosasto) rekisteriin 16.2.2021 kirjatussa kirjelmässä kannellut vastaaja N. L.:stä sen johdosta, että tämä on vilpillisessä mielessä syyllistynyt erinäisiin kurinpitotutkimuksiin. Tämän kantelun tueksi kantaja toteaa, että siltä osin kuin on kyse oikaisuvaatimuksista, joita hän on

tehnyt vuodesta 2018 lähtien kantelun tekokohtaan saakka, 1) eräistä niissä mainituista tuomareista ja syyttäjistä ei ole tehty todellista tutkintaa; 2) hän ei ole saanut tutustua tuomioistuinten tarkastusyksiköllä oleviin asiakirjoihin; 3) hän ei ole saanut tutustua alkuperäiseen päätökseen eräissä asiassa, jossa oli esitetty moitteita eräitä tuomareita kohtaan; 4) hänen oikeusministeriölle 29.11.2019 osoittamaansa ja tuomioistuinten tarkastusyksikön käsiteltäväksi siirrettyä kantelua koskevaa päätöstä oli viivytelty; 5) Curtea de Apel Bucureștin 27.9.2019 antamaa tuomiota oli kieltäydytty panemasta täytäntöön; 6) päätöksenteosta pidättymistä koskevaa velvollisuutta ei ollut noudatettu ratkaistaessa oikeusministeriölle osoitettuja kanteluja, joissa eräs moitteiden kohteena olevista henkilöistä oli päätarkastaja itse, ja 7) 25.1.2021 päivätyssä kirjeessä on todettu todellisuuden vastaisesti, että hänelle on lähetetty jäljennös päätöksestä ja jäljennöksiä eräistä asiakirjoista, vaikka todellisuudessa kirjekuoressa oli vain tyhjä paperi.

- 6 Tuomioistuintarkastaja on käsitellyt edellä mainitun kantelun ja tehnyt 17.3.2021 päätöksen asian käsittelyn lopettamisesta. Tästä päätöksestä tehty oikaisuvaatimus on hylätty 11.5.2021 tehdyllä päätöksellä, jonka on tehnyt apulaispätarkastaja eli syyttäjä P.M. Kantaja on nostanut ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa hallintokanteen, jossa hän vaatii, että nämä päätökset on kumottava.

Pääasian asianosaisten keskeiset argumentit

- 7 Kantaja vetoaa kanteensa perusteluissa muun muassa päätarkastajan ja apulaispätarkastajan soveltumattomuuteen ratkaista kyseessä olevaa kantelua, heidän nimityskirjojensa lainvastaisuuteen sekä tuomioistuinten tarkastusyksikön organisaatioon ja toimintaan liittyviin sääntöjenvastaisuuksiin.
- 8 Siltä osin kuin on kyse päätarkastajan ja apulaispätarkastajan soveltumattomuudesta, kantaja toteaa, että apulaispätarkastajan, syyttäjä P. M:n 2.7.2018 tekemä päätös, jonka päätarkastaja on hyväksynyt, on kumottu Curtea de Apel Bucureștin 27.9.2019 antamalla tuomiolla. Apulaispätarkastaja oli kuitenkin soveltumaton tekemään 11.5.2021 tehtyä päätöstä, koska kyseessä ollut kantelu koski sitä, miten päätarkastaja oli hoitanut tehtäviä asiassa, jonka apulaispätarkastaja itse oli ratkaissut päätöksellä, joka on lainvoimaisesti kumottu Curtea de Apel Bucureștin 27.9.2019 antamalla tuomiolla. Nyt käsiteltävä kanne koskee samaten kyseessä olevan kantelun tosiasiallisen ratkaisun viivästymistä, jolla sitä paitsi pyrittiin siihen, että lakisääteiset määräajat, joiden kuluessa kurinpitomenettely olisi voitu käynnistää ja jotka ovat kaksi vuotta tekoajankohdasta, kuluiivat loppuun. Lisäksi vastaaja N.L., jota oikeusministeriön välityksellä esitetty kantelu koski, oli jatkanut sellaisten asian käsittelyn lopettamista koskevien päätösten järjestelmällistä vahvistamista, jotka koskivat kantajan tekemiä kanteluja eräiden tuomareiden toiminnasta, ja nämä tuomarit olivat jatkaneet hänen oikeuksiensa loukkaamista, koska he katsoivat

tuomioistuinten tarkastusyksikön, jota päätarkastaja edustaa, passiivisuuden suojaavan heitä.

- 9 Nimityskirjojen lainvastaisuuden osalta kantaja vetoaa tuomioon Asociația ”Forumul Judecătorilor din România”, jota on tulkittu siten, että hallintotoimet, joita päätarkastaja on 1.9.2018–14.5.2019 toteuttanut kantajan kantelujen osalta, ovat lainvastaisia, koska niiden antajalla ei ollut laissa edellytettyä asemaa, sillä vastaaja N.L. oli nimitetty tähän tehtävään oikeuslaitoksen organisaatiosta annetun lain pakottavien säännösten vastaisesti.
- 10 Tuomioistuinten tarkastusyksikön organisaatioon ja toimintaan liittyvien sääntöjenvastaisuuksien osalta kantaja katsoo, että seuraavilla seikoilla rikotaan riippumattomuuden ja puolueettomuuden takeita: 1) päätarkastajan puuttuminen tuomioistuintarkastajien valintaan; 2) se, että päätarkastaja on nimittänyt apulaispätarkastajan yksittäistapausta koskevalla hallintotoimella soveltamatta objektiivisia valintaperusteita; 3) päätarkastajan mahdollisuus antaa normatiivisia hallintotoimia, joilla määrätään siitä, miten tuomioistuinten tarkastusyksikön rakenteiden tehtävät vahvistetaan; 4) tuomioistuinten tarkastuslaitoksen organisointi- ja toimintatavan heijastuminen tapaan, jolla tuomioistuintarkastajien tehtävät suoritetaan; 5) se, ettei tuomareiden ja syyttäjien asemaa säännellä yksinomaan orgaanisessa laissa, ja 6) se, ettei ole takeita puolueettomuuden puuttumista ja mielivaltaisuutta vastaan.
- 11 Vastaaja II väittää, että tuomioistuintarkastajat ovat tarkastuksia tehdessään riippumattomia ja toimivat puolueettomasti ja että kurinpitorikkomuksen tapahtumista koskevien todisteiden olemassaolon arviointi on yksinomaan tuomioistuintarkastajalle kuuluva tehtävä, jossa tukeudutaan kantelun kohteena olevien seikkojen osalta tehtyjen alustavien tutkimusten tulokseen. Käsiteltävässä asiassa riitautetut päätökset sisältävät tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja koskevat argumentit, joihin tuomioistuintarkastajan toteuttama toimenpide asian käsittelyn lopettamisesta on perustunut, ja niitä tehtäessä on noudatettu alaa koskevia erityisiä lakisääteisiä edellytyksiä.
- 12 Tuomioon Asociația ”Forumul Judecătorilor din România” perustuvasta perusteesta vastaaja on todennut, ettei tässä tuomiossa ole lausuttu päätarkastajan 1.9.2018–14.5.2019 toteuttamien hallintotoimien lainvastaisuudesta, vaan unionin tuomioistuin on päinvastoin rajoittunut mainitsemaan periaatteet, joita kansallisten tuomioistuinten on sovellettava kussakin yksittäistapauksessa.

Yhteenveto ennakkoratkaisupyyntöjen perusteluista

- 13 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin korostaa ensinnäkin, että käsiteltävänä olevaa kannetta tutkittaessa rajoitetaan arvioimaan, onko olemassa todisteita jostakin kurinpitorikkomuksesta, mikä edellyttää suppeaa tarkastelua ilmeisesti vähimmäistason näytön perusteella. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, että kantaja vetoaa vaikutuksiin, joita tuomiolla Asociația ”Forumul Judecătorilor din România” on tuomioistuinten tarkastusyksikön päätarkastajan

nimittämiseen ja päätarkastajan 1.9.2018–14.5.2019 toteuttamiin toimiin, mikä edellyttää sen arvioimista, onko olemassa todisteita kurinpitotutkimuksesta tiettyjen aineellisoikeudellisten seikkojen valossa.

- 14 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin huomauttaa seuraavaksi, että kantaja riitauttaa lisäksi sen menettelyn lainmukaisuuden, jossa riitautetut päätökset on tehty, ja kyseenalaistaa tuomioistuinten tarkastusyksikön organisaation ja toiminnan sen perusteella, että päätarkastaja valitsee ja arvioi tuomioistuintarkastajat, jotka voivat suorittaa, hyväksyä tai kumota päätarkastajaan kohdistuvia kurinpitotutkimuksen toimia ja jotka harjoittavat tarkastustoimintaa sellaisen institutionaalisen kehyksen perusteella, jossa päätarkastajalle on annettu toimivalta toteuttaa normatiivisia ja yksittäistapausta koskevia hallintotoimia. Näin ollen tapauksessa, jossa päätarkastajasta on tehty kantelu, asian arvioineen tuomioistuintarkastajan päätöksestä tehdyn oikaisuvaatimuksen käsittelee apulaispätarkastaja, jonka päätarkastaja on samaten nimittänyt yksipuolisella ja yksittäistapausta koskevalla toimella sellaisen valintamenettelyn päätteeksi, joka muodostuu yksinomaan johtamissuunnitelman esittämisestä päätarkastajan suorittamassa haastattelussa.
- 15 Tästä mahdollisuudesta toteuttaa yksittäistapausta koskeva hallintotoimi, jolla nimitetään tuomioistuintarkastajat, jotka hoitavat tuomioistuinten tarkastusyksikössä hierarkkisesti alemman tasoisia johtotehtäviä (ja joihin myös apulaispätarkastaja kuuluu), säädetään laissa nro 317/2004, jossa säädetään myös, että viimeksi mainittujen toimikausi päättyy samaan aikaan kuin päätarkastajan toimikausi. Tämän johdosta nousee esiin unionin tuomioistuimen toimivaltaan kuuluva riidanalainen kysymys, joka koskee sitä, että viimeksi mainittujen pysyminen johtotehtävissä riippuu siitä, että päätarkastaja pysyy tehtävässään, ja mahdollisesti siitä, miten tämä seikka heijastuu riippumattomuuteen ja puolueettomuuteen, joita on noudatettava ratkaistaessa päätarkastajasta tehtyä kurinpitokantelua.
- 16 Tästä seuraa, että ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa kannetta analysoitaessa etusija on kysymyksillä, jotka koskevat menettelysääntöjä, joiden mukaisesti riidanalaiset päätökset on tehty, eli sääntöjä, jotka koskevat sellaisen, organisen lain tasoisen lainsäädäntökehyksen olemassaoloa, joka varmistaa objektiiviset takeet tuomioistuintarkastajien riippumattomuudelle ja puolueettomuudelle suhteessa päätarkastajaan, kun viimeksi mainitusta on tehty kurinpitokantelu.
- 17 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että tuomio Asociația ”Forumul Judecătorilor din România”, johon kantaja vetoaa, koskee erityistilannetta eli tuomioistuinten tarkastusyksikön päätarkastajan nimityskirjaa ja että takeita on arvioitu jokaisen tuomarin asemaan kohdistuvan objektiivisen riskin näkökulmasta, sillä kurinpitotutkimuksen mahdollinen käynnistäminen on sellaisenaan omiaan aiheuttamaan tuomareihin kohdistuvaa painetta. Käsiteltävässä asiassa kantaja sitä vastoin tarkoittaa eri tilannetta eli sitä, että sen vuoksi, miten kurinpidollista vastuuta koskeva oikeudellinen järjestelmä on

määritetty, mahdottomuus nostaa kurinpitokannetta (lakisääteisten määräaikojen ylittymisen ja päätarkastajan väitetyn passiivisuuden vuoksi) johtuu pääasiallisesti siitä, miten tuomioistuinten tarkastusyksikkö on organisoitu ja miten se toimii.

- 18 Kantaja on lisäksi väittänyt, että tarkastusasiakirjojen tiedoksi antamisessa on ollut viivästyksiä ja puutteita, mikä on hänen mukaansa loukannut hänen intressiään laissa säädettyjen oikeussuojakeinojen käyttämiseen, ja hän on katsonut, että unionin oikeus on esteenä tällaiselle oikeudelliselle kehykselle, jossa toimivalta merkittävässä määrin säännellä tuomioistuintarkastajien uraa ja päättää siitä keskitetään yhdelle henkilölle. Toisaalta kantaja väittää, että kurinpitomenettely sellaisia tuomareita vastaan, joiden tehtäväksi annettu niiden rikosasioiden ratkaiseminen, joissa hän asianosaisena, tai päätarkastajaa vastaan on keino sen takaamiseksi, että hänen menettelyllisiä oikeuksiaan noudatetaan kyseisissä asioissa, ja että se on erillinen rikoslaissa säädettyjen oikeussuojakeinojen käyttämiseen nähden.
- 19 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tähdentää, ettei sen tarvitse lausua näistä seikoista menettelyn tässä vaiheessa ja että se tyytyy tuomaan esiin syy-yhteyden, joka on unionin oikeuden tulkinnan ja tämän asian välillä kantajan puolustautumiskeinojen osalta.
- 20 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin viittaa tuomion Asociația ”Forumul Judecătorilor din România” 109 kohtaan ja toteaa, että nyt käsiteltävässä asiassa esiin noussut oikeudellinen ongelma on, koskevatko riippumattomuuden ja puolueettomuuden takeet myös tuomioistuinten tarkastusyksikön tuomioistuintarkastajia ja johtajia ja onko unionin oikeus nyt käsiteltävän asian kaltaisessa tilanteessa esteenä kansalliselle lainsäädännölle, jonka mukaan päätarkastaja saa toteuttaa normatiivisia ja/tai yksittäistapausta koskevia hallintotoimia, joilla hän päättää itsenäisesti tuomioistuinten tarkastusyksikön institutionaalisen kehyksen organisoinnista, jolloin hän voi itse olla kurinpitomenettelyn kohteena.
- 21 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin muistuttaa, että kantajan riitauttamat säännökset ovat osa vuonna 2012 käynnistettyä kurinpitojärjestelmän uudistusprosessia ja että eräs toteutetuista toimenpiteistä on juuri tuomioistuinten tarkastusyksikön institutionaalinen vahvistaminen lisäämällä sen itsenäisyyttä ylimmästä tuomarineuvostosta sekä tehtävien hoitamista koskevien sääntöjen osalta että toiminnallisen riippumattomuuden kannalta. Näin annetun lain perusteluissa viitataan yhteistyö- ja seurantamekanismin puitteissa saavutetusta edistyksestä Romaniassa annettuihin komission kertomuksiin ja todetaan muun muassa, että ”suositellaan toteuttamaan toimenpiteitä tuomioistuintarkastusten kapasiteetin ja organisoinnin vahvistamiseksi, jotta taattaisiin riittävä huomio kurinpitoasioiden tutkinnalle, ja ottamaan käyttöön tuomioistuinten tarkastusyksikön suoritusten vuosittainen arviointi sekä jatkamaan tuomioistuinten tarkastusyksikön uudistusprosessia”.

- 22 Toimenpiteen, jolla lisätään tuomioistuinten tarkastusyksikön itsenäisyyttä ylimmästä tuomarineuvostosta, ajatellaan takaavan päätöksen 2006/928 noudattamisen, ja unionin oikeuden tulkintaa koskeva ongelma muodostuu sen määrittämisestä, mitkä ovat ne objektiiviset takeet, joiden on liityttävä tällaiseen institutionaaliseen itsenäisyyteen, ja ovatko ne esteenä kansalliselle säännöstölle, jonka johdosta toimielimen itsenäisyys vastaa yhdelle henkilölle, kuten toimielimen johtajalle, annettua toimivaltaa toteuttaa tuomareiden asemaa koskevia normatiivisia hallintotoimia, niin että poiketaan Curtea Constituțională a Româniein (Romanian perustuslakituomioistuin) asettamasta orgaanisten lakien standardista.
- 23 Tässä tapauksessa tuomioistuinten tarkastusyksikön päätarkastajan määräyksillä nro 131/2014, nro 134/2014 ja nro 136/2014 annetut työjärjestykset sisältävät kaikkia kantajan riittauttamia seikkoja – eli toimielimen rakenteita, henkilöstön tehtäviä, asioiden kirjaamista ja jakamista, asioiden käsittelyaikoja, tuomioistuintarkastajien nimittämistä, tarkastustoiminnan suorittamista, sitä, että päätarkastaja nimittää johtotehtäviä hoitavat henkilöt, ja näiden toiminnan valvontaa ja arviointia – koskevat kansallisen oikeuden oikeussäännöt, joiden antamisen, muuttamisen ja täydentämisen lainsäätäjä on jättänyt tuomioistuinten tarkastusyksikön päätarkastajan yksinomaiseen toimivaltaan.
- 24 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa tuomioon Asociația ”Forumul Judecătorilor din România” tukeutuen, että unionin tuomioistuimen käsityksen mukaan tapa, jolla lainkäyttöelimen organisaatiota ja toimintaa säännellään, liittyy kyseisessä lainkäyttöelimestä käytyjen menettelyjen keston. Tässä asiassa kyseessä oleva oikeudellinen ongelma on eri, koska asianomaisten toimielinten toiminnan kohde on eri, sillä seikat, joihin kantaja vetoaa, liittyvät muun muassa päätarkastajan harkintavaltaan toteuttaa normatiivisia toimia, joilla hän sääntelee tuomioistuimen tarkastusyksikön organisaatiota ja toimintaa.
- 25 Näin ollen nousee esiin ongelma, kuinka vakaa on takeiden järjestelmä, joka perustuu suurelta osin normatiivisiin hallintotoimiin, jotka päätarkastajan tehtävää hoitava henkilö on toteuttanut yksipuolisesti, kun juuri tämä henkilö voi olla kurinpitokantelun kohteena.
- 26 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin muistuttaa tältä osin eurooppalaisten tuomareiden konsultatiivisen neuvoston (CCGE) vahvistamista standardeista, joista ilmenee, että vaikka jäsenvaltioissa on erilaisia kurinpitojärjestelmän organisoinnin muotoja, tuomioistuintarkastajiin ja tuomioistuintarkastustoimintaan on sovellettava samaa takeiden standardia kuin se, jota sovelletaan tuomarikuntaan, johon tuomioistuintarkastajat kuuluvat, tai suorastaan tiukempaa standardia, kun otetaan huomioon, että juuri tuomioistuintarkastajat voivat nostaa kurinpitokanteen ketä tahansa tuomaria vastaan, myös tuomioistuintarkastustoiminnan johtajan tehtävää hoitavaa henkilöä vastaan.

Perustelu asian käsittelylle nopeutetussa menettelyssä

- 27 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyytää, että asia käsiteltäisiin nopeutetussa menettelyssä, koska kantaja on jo arvostellut kurinpitomenettelyjen kestoa hänen tekemiensä kantelujen osalta ja väittänyt näitä tehottomiksi. Tämän vuoksi on tarpeen, etteivät asianosaiset pidä ennakkoratkaisumekanismiin loppuun saattamiseen tarvittavaa aikaa syynä heidän tavoittelemansa oikeussuojan vaikuttavuutta tai tehokkuutta koskevaan epävarmuuteen. Esiin tuotu oikeudellinen ongelma on lisäksi merkittävä, koska esitetyt kysymykset koskevat ongelmia, jotka liittyvät tuomioistuinten tarkastuselimen organisaatioon ja toimintaan, joilla on merkitystä kaikille jäsenvaltioille.

TYÖASIAKIRJA